PALOSUOJELURAHASTO

Asiantuntijalausunto
13.11.2018

Veli-Pekka Ihamäki
Palosuojelurahaston hallitusjäsen
Pelastusjohtaja, Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi pelastuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 18/2018 vp) täydentämisestä (HE 138/2018 vp)

PALOSUOJELURAHASTO ON MERKITTÄVÄ LISÄRAHOITUSLÄHDE TULIPALOJEN EHKÄISYYN JA PELASTUSTOIMINNAN KEHITTÄMISEEN

Palosuojelurahasto kiittää kutsusta sekä saamastaan mahdollisuudesta lausua asiasta hallintovaliokunnalle ja toteaa seuraavasti:

Rahaston lausunto keskittyy Palosuojelurahastolakiin kohdistuviin muutoksiin. Palosuojelurahasto antoi alkuperäisestä lakiesityksestä lausunnon sisäministeriölle 13.12.2018 päivätyllä lausunnollaan (SMDno2016-1495). Sisäministeriölle annettu lausunto ei vaikuttanut hallituksen esityksen sisältöön, joten tässä lausunnossa hallintovaliokunnalle nostetaan esille Palosuojelurahaston keskeisimmät muutosesitykset.

Palosuojelurahasto on lausunut alkuperäisestä lakiesityksestä (HE 18/2018 vp) myös ympäristövaliokunnalle 13.4.2018 päivätyllä lausunnollaan (SMDno-2018-851).

Lausuntonaan Palosuojelurahasto esittää seuraavaa:

1) 10 § ei tule lisätä 2 momenttia ”sisäministeriö hyväksyy rahaston tulostavoitteet rahaston hallituksen esityksestä” eikä 4 momentin 3. kohtaa tule täydentää sanoilla ”tulostavoitteiden puitteissa”. Palosuojelurahaston ja sen hallituksen itsenäisyys ja itsenäinen tulosvastuu tulee säilyä jatkossakin, mukaan lukien Palosuojelurahaston tarkoituksen mukaisten tulostavoitteiden määrittely. Voimassa olevan palosuojelurahastolain (306/2003) 10 § mukaan palosuojelurahasto päättää rahastosta myönnettävistä avustuksista ja muusta rahoituksesta. Palosuojelurahasto kerää varat palovakuutusmaksuista yrityksiltä ja kotitalouksilta. Rahaston tarkoitusperusteiden mukaisesti varat tulee käyttää tulipalojen ehkäisyyn ja pelastustoiminnan kehittämiseen, ei esimerkiksi yleiseen pelastustoimen organisoinnin tai sen hallinnon kehittämiseen. Myös tällaisen kehittämisen rahoitus tulee turvata, mutta sen tulee olla osa valtion tai kunnan rahoitusta. Kotitalouk-

Postiosoite
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

Käyntiosoite
Kirkkokatu 12
HELSINKI

Puhelin 029 5480171

psr@intermin.fi
www.palosuojelurahasto.fi
www.psr.fi

silta ja yrityksiltä kerättävä palosuojelumaksua ei tule hallinnoida kuten sisäministeriön budjettirahoja.

Tämä ei vähennä sisäministeriön ohjaus- ja valvontaroolia, sillä jo nyt Palosuojelurahaston työjärjestyksestä annetun asetuksen mukaan Palosuojelurahaston on pyydettävä sisäministeriön lausunto toiminta- ja taloussuunnitelmastaan, talousarviostaan sekä varojen käyttösuunnitelmasta ennen niiden hyväksymistä. Lisäksi Valtiontalouden tarkastusvirasto tarkastaa rahaston tilinpäätöksen. Tämän on todettu toteutuneen asianmukaisesti.

2) Palosuojelurahastolain tulisi huomioida aiempaa paremmin muutokset kaluston ja kiinteistöjen hankintakäytänteissä. Avustuksen osoittaminen esimerkiksi kunnan kokonaan omistaman yhtiön rakennus- tai kalustohankkeeseen tulisi mahdollistaa samoin kuin rahoitusleasingin käyttö rakennus- ja kalustohankinnoissa. Esimerkiksi leasinginvestoinnit Suomessa ovat monikertaistuneet ja niiden käyttö on edelleen laajenemassa leasinginvestointien joustavuuden tuomien etujen ansiosta. Mahdolliset valtionavustuslaista johtuvat rajoitteet tulisi tarkistaa ja ratkaista.

3) Tulisi tarkentaa palosuojelumaksun suorittamista suhteessa kansainvälisillä alueilla liikkuviin aluksiin. Lakia tulisi tarkentaa niin, että olisi yksiselitteistä peritäänkö kyseisille aluksille myönnetystä vakuutuksesta palovaaran varalta palosuojelumaksu.

Lisäksi Palosuojelurahasto haluaa kiinnittää huomiota myös tulevassa säädösvalmistelussa kahteen seikkaan:

1) Jatkossakin pelastustoimen liikelaitoksen tulee olla mahdollisten avustusten saajien joukossa (voimassa olevan lain 14 §)

2) Tulee huolehtia mahdollisen takaisinperinnän kohdentamisesta oikein. Jos pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy pois kunnilta ja paloasemarakennukset siirtyvät vastaavasti, niin mahdollisen takaisinperinnän ei tule kohdentua enää kuntiin.

Postiosoite
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

Käyntiosoite
Kirkkokatu 12
HELSINKI

Puhelin 029 5480171

psr@intermin.fi
www.palosuojelurahasto.fi
www.psr.fi